
ADR

obowiązująca od dnia 1 stycznia 2017 r.

Umowa europejska
dotycząca międzynarodowego przewozu
drogowego towarów niebezpiecznych

TOM I

SPIS TREŚCI

TOM I

	strona
Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych	ix
Protokół podpisania	xv
Załącznik A Przepisy ogólne i przepisy dotyczące materiałów i przedmiotów niebezpiecznych	1
Część 1 Przepisy ogólne	3
Dział 1.1 Zakres i stosowanie	5
1.1.1 Struktura	5
1.1.2 Zakres	5
1.1.3 Wyłączenia	6
1.1.4 Stosowanie innych przepisów	13
1.1.5 Stosowanie norm	14
Dział 1.2 Definicje i jednostki miar	15
1.2.1 Definicje	15
1.2.2 Jednostki miar	34
Dział 1.3 Szkolenie osób zaangażowanych w przewóz towarów niebezpiecznych	36
1.3.1 Zakres i stosowanie	36
1.3.2 Charakter szkolenia	36
1.3.3 Dokumentacja	36
Dział 1.4 Obowiązki uczestników przewozu w zakresie bezpieczeństwa	38
1.4.1 Ogólne środki bezpieczeństwa	38
1.4.2 Obowiązki głównych uczestników przewozu	38
1.4.3 Obowiązki innych uczestników przewozu	41
Dział 1.5 Odstępstwa	44
1.5.1 Odstępstwa czasowe	44
1.5.2 <i>(Zarezerwowany)</i>	44
Dział 1.6 Przepisy przejściowe	45
1.6.1 Przepisy ogólne	45
1.6.2 Naczynia ciśnieniowe i naczynia do klasy 2	48
1.6.3 Cysterny stałe (pojazdy-cysterny), cysterny odejmowalne i pojazdy-baterie	49
1.6.4 Kontenery-cysterny, cysterny przenośne i MEGC	53
1.6.5 Pojazdy	56
1.6.6 Klasa 7	58
Dział 1.7 Wymagania ogólne dotyczące materiału promieniotwórczego	60
1.7.1 Przepisy ogólne	60

SPIS TREŚCI (c.d.)

	1.7.2	Program ochrony przed promieniowaniem	62
	1.7.3	System zarządzania	62
	1.7.4	Warunki specjalne	63
	1.7.5	Materiały promieniotwórcze o innych niebezpiecznych właściwościach	63
	1.7.6	Nie zgodności	63
Dział	1.8	Kontrola oraz inne środki wspomagające, stosowane w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami bezpieczeństwa	64
	1.8.1	Kontrola administracyjna towarów niebezpiecznych	64
	1.8.2	Współdziałanie administracji	64
	1.8.3	Doradca do spraw bezpieczeństwa	65
	1.8.4	Wykaz właściwych władz i jednostek przez nie upoważnionych	71
	1.8.5	Powiadamianie o zdarzeniach dotyczących towarów niebezpiecznych	71
	1.8.6	Kontrola administracyjna w zakresie wykonywania oceny zgodności, badań okresowych, badań pośrednich oraz badań nadzwyczajnych, określonych w 1.8.7	76
	1.8.7	Procedury oceny zgodności i badania okresowego.....	78
	1.8.8	Procedury oceny zgodności naboju gazowych	85
Dział	1.9	Ograniczenia w transporcie wprowadzane przez właściwe władze	89
	1.9.5	Ograniczenia przejazdu przez tunele	89
Dział	1.10	Przepisy dotyczące ochrony towarów niebezpiecznych	94
	1.10.1	Przepisy ogólne	94
	1.10.2	Szkolenie w zakresie ochrony	94
	1.10.3	Przepisy dotyczące towarów niebezpiecznych dużego ryzyka	95
Część 2	Klasyfikacja		99
Dział	2.1	Przepisy ogólne	101
	2.1.1	Wstęp	101
	2.1.2	Zasady klasyfikacji	102
	2.1.3	Klasyfikacja substancji, włącznie z roztworami i mieszaninami (takimi jak preparaty i odpady), niewymienionych z nazwy	103
	2.1.4	Klasyfikacja próbek	108
	2.1.5	Klasyfikacja opakowań odpadowych próżnych nieoczyszczonych....	109
Dział	2.2	Przepisy szczególne dotyczące różnych klas	110
	2.2.1	Klasa 1 Materiały wybuchowe i przedmioty z materiałami wybuchowymi.....	110
	2.2.2	Klasa 2 Gazy	140
	2.2.3	Klasa 3 Materiały zapalne ciekłe	150
	2.2.4.1	Klasa 4.1 Materiały zapalne stałe, materiały samoreaktywne, materiały polimeryzujące oraz materiały wybuchowe odczulone stałe	156

SPIS TREŚCI (c.d.)

	2.2.42 Klasa 4.2 Materiały podatne na samozapalenie.....	168
	2.2.43 Klasa 4.3 Materiały wydzielające w zetknięciu z wodą gazy palne ...	172
	2.2.51 Klasa 5.1 Materiały utleniające	175
	2.2.52 Klasa 5.2 Nadtlenki organiczne	180
	2.2.61 Klasa 6.1 Materiały trujące	198
	2.2.62 Klasa 6.2 Materiały zakaźne	211
	2.2.7 Klasa 7 Materiały promieniotwórcze	218
	2.2.8 Klasa 8 Materiały żrące	244
	2.2.9 Klasa 9 Różne niebezpieczne materiały i przedmioty	251
Dział	2.3 Metody badań	269
	2.3.0 Przepisy ogólne	269
	2.3.1 Badanie na wypacanie materiałów wybuchowych kruszących typu A	269
	2.3.2 Badania dotyczące mieszanin znitrowanej celulozy klasy 4.1	271
	2.3.3 Badania dotyczące materiałów zapalnych ciekłych klas 3, 6.1 i 8	272
	2.3.4 Badanie dla oznaczenia podatności na płynięcie	274
	2.3.5 Klasyfikacja materiałów metaloorganicznych w klasach 4.2 i 4.3	276
Część 3	Wykaz towarów niebezpiecznych, przepisy szczególne oraz wyłączenia dotyczące towarów niebezpiecznych pakowanych w ilościach ograniczonych i wyłączonych	279
Dział	3.1 Przepisy ogólne	281
	3.1.1 Wstęp	281
	3.1.2 Prawidłowa nazwa przewozowa	281
	3.1.3 Roztwory lub mieszaniny	283
Dział	3.2 Wykaz towarów niebezpiecznych	285
	3.2.1 Tabela A: Wykaz towarów niebezpiecznych	293
Dział	3.3 Przepisy szczególne dotyczące niektórych materiałów lub przedmiotów.....	577
Dział	3.4 Towary niebezpieczne zapakowane w ilościach ograniczonych....	632
	3.4.7 Oznakowanie sztuk przesyłek zawierających towary zapakowane w ilościach ograniczonych	633
	3.4.8 Oznakowanie sztuk przesyłek zawierających towary zapakowane w ilościach ograniczonych zgodnie z przepisami części 3, działu 4 Instrukcji Technicznych ICAO.....	633
	3.4.11 Używanie opakowań zbiorczych	634
Dział	3.5 Towary niebezpieczne zapakowane w ilościach wyłączonych.....	636
	3.5.1 Ilości wyłączone.....	636
	3.5.2 Opakowania.....	637
	3.5.3 Badanie opakowań.....	637
	3.5.4 Oznakowanie sztuk przesyłki.....	638
	3.5.5 Maksymalna liczba sztuk przesyłki w pojeździe lub kontenerze.....	640
	3.5.6 Dokumentacja	640

SPIS TREŚCI

TOM II

		strona
Załącznik A (c.d.)	Przepisy ogólne i przepisy dotyczące materiałów i przedmiotów niebezpiecznych	1
Część 4	Przepisy dotyczące stosowania opakowań i cystern	3
	Dział 4.1 Stosowanie opakowań, w tym dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL) oraz opakowań dużych	5
	Dział 4.2 Stosowanie cystern przenośnych oraz wieloelementowych kontenerów do gazu (MEGC) UN	166
	Dział 4.3 Stosowanie cystern stałych (pojazdów-cystern), cystern odejmowalnych, nadwozi wymiennych-cystern i kontenerów- cystern ze zbiornikami metalowymi oraz pojazdów-baterii i wieloelementowych kontenerów do gazu (MEGC).....	193
	Dział 4.4 Stosowanie cystern wykonanych z tworzyw sztucznych wzmocnionych włóknem (FRP), cystern stałych (pojazdów- cystern), cystern odejmowalnych, kontenerów-cystern i nadwozi wymiennych-cystern.....	221
	Dział 4.5 Stosowanie cystern do przewozu odpadów napelnianych podciśnieniowo	222
	Dział 4.6 <i>(Zarezerwowany)</i>	223
	Dział 4.7 Stosowanie ruchomych jednostek do wytwarzania materiałów wybuchowych (MEMU)	224
Część 5	Procedury nadawcze	225
	Dział 5.1 Przepisy ogólne	227
	Dział 5.2 Oznakowanie i umieszczanie nalepek ostrzegawczych	235
	Dział 5.3 Oznakowanie i umieszczanie nalepek ostrzegawczych na kontenerach, MEGC, MEMU, kontenerach-cysternach, cysternach przenośnych i pojazdach	249
	Dział 5.4 Dokumentacja	261
	Dział 5.5 Przepisy szczególne	282
Część 6	Wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań, dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL), opakowań dużych, cystern i kontenerów do przewozu luzem	289
	Dział 6.1 Wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań	291
	Dział 6.2 Wymagania dotyczące konstrukcji i badania naczyń ciśnieniowych, pojemników aerozolowych, naczyń ciśnieniowych małych zawierających gaz (naboje gazowych) i ogniwi paliwowych zawierających gaz skroplony palny	326
	Dział 6.3 Wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań dla materiałów zakaźnych kategorii A klasy 6.2	375

SPIS TREŚCI (c.d.)

Dział 6.4	Wymagania dotyczące konstrukcji, badań i zatwierdzania sztuk przesyłek dla materiału promieniotwórczego i dla zatwierdzania takiego materiału	382
Dział 6.5	Wymagania dotyczące konstrukcji i badań dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL)	412
Dział 6.6	Wymagania dotyczące budowy i badania opakowań dużych	441
Dział 6.7	Wymagania dotyczące projektowania, budowy, badania i prób cystern przenośnych i wieloelementowych kontenerów do gazu (MEGC) UN	453
Dział 6.8	Wymagania dotyczące konstrukcji, wyposażenia, zatwierdzania typu, badań i prób oraz znakowania cystern stałych (pojazdów-cystern), cystern odejmowalnych, kontenerów-cystern i nadwozi wymiennych-cystern, ze zbiornikami metalowymi oraz pojazdów-baterii i wieloelementowych kontenerów do gazu (MEGC)	517
Dział 6.9	Wymagania dotyczące projektowania, budowy, wyposażenia, zatwierdzania typu, badań i znakowania cystern stałych (pojazdów-cystern), cystern odejmowalnych, kontenerów-cystern i nadwozi wymiennych-cystern, wykonanych z tworzyw sztucznych wzmocnionych włóknem	570
Dział 6.10	Wymagania dotyczące budowy, wyposażenia, zatwierdzania typu, badania i znakowania cystern do przewozu odpadów napelnianych podciśnieniowo	579
Dział 6.11	Wymagania dotyczące projektowania, budowy, badań i prób kontenerów do przewozu luzem	583
Dział 6.12	Wymagania dotyczące budowy, wyposażenia, zatwierdzania typu, badań i prób oraz znakowania cystern, kontenerów do przewozu luzem i specjalnych przedziałów ładunkowych do materiałów wybuchowych i przedmiotów z materiałami wybuchowymi, wchodzących w skład ruchomych jednostek do wytwarzania materiałów wybuchowych (MEMU)	591
Część 7	Przepisy dotyczące warunków przewozu, załadunku, rozładunku oraz manipulowania ładunkiem	595
Dział 7.1	Przepisy ogólne	597
Dział 7.2	Przepisy dotyczące przewozu w sztukach przesyłek	599
Dział 7.3	Przepisy dotyczące przewozu luzem	603
Dział 7.4	Przepisy dotyczące przewozu w cysternach	610
Dział 7.5	Przepisy dotyczące załadunku, rozładunku i manipulowania ładunkiem	611
Załącznik B	Przepisy dotyczące środków transportu i operacji transportowych	627
Część 8	Wymagania dotyczące załogi pojazdu, wyposażenia, postępowania i dokumentacji	629

SPIS TREŚCI (c.d.)

	Dział 8.1	Wymagania ogólne dotyczące jednostek transportowych oraz przewożonego wyposażenia	631
	Dział 8.2	Wymagania dotyczące szkolenia załogi pojazdu	634
	Dział 8.3	Inne wymagania, które powinny być spełnione przez załogę pojazdu	642
	Dział 8.4	Wymagania dotyczące nadzorowania pojazdów	643
	Dział 8.5	Wymagania dodatkowe dotyczące niektórych klas lub materiałów	644
	Dział 8.6	Ograniczenia przejazdu pojazdów przewożących towary niebezpieczne przez tunele drogowe	648
Część 9		Wymagania dotyczące konstrukcji i zatwierdzenia pojazdów	651
	Dział 9.1	Zakres, definicje i wymagania dotyczące zatwierdzenia pojazdów	653
	Dział 9.2	Wymagania dotyczące konstrukcji pojazdów	658
	Dział 9.3	Wymagania dodatkowe dotyczące kompletnych lub skompletowanych pojazdów EX/II lub EX/III przeznaczonych do przewozu materiałów wybuchowych i przedmiotów z materiałem wybuchowym (klasy 1) w sztukach przesyłek.....	668
	Dział 9.4	Wymagania dodatkowe dotyczące konstrukcji nadwozi pojazdów kompletnych lub skompletowanych przeznaczonych do przewozu towarów niebezpiecznych w sztukach przesyłek (innych niż pojazdy EX/II i EX/III)	670
	Dział 9.5	Wymagania dodatkowe dotyczące konstrukcji nadwozi pojazdów kompletnych lub skompletowanych przeznaczonych do przewozu materiałów niebezpiecznych stałych luzem	671
	Dział 9.6	Wymagania dodatkowe dotyczące pojazdów kompletnych lub skompletowanych przeznaczonych do przewozu materiałów w temperaturze kontrolowanej	672
	Dział 9.7	Wymagania dodatkowe dotyczące cystern stałych (pojazdów-cystern), pojazdów-baterii i pojazdów kompletnych lub skompletowanych używanych do przewozu towarów niebezpiecznych w cysternach odejmowalnych o pojemności większej niż 1 m³ lub w kontenerach-cysternach, cysternach przenośnych lub MEGC o pojemności jednostkowej większej niż 3 m³ (pojazdy EX/III, FL i AT)	673
	Dział 9.8	Wymagania dodatkowe dotyczące kompletnych i skompletowanych MEMU	676

UMOWA EUROPEJSKA DOTYCZĄCA MIĘDZYNARODOWEGO PRZEWOZU DROGOWEGO TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH (ADR)

Umawiające się Strony, dążąc do wzmożenia bezpieczeństwa międzynarodowych przewozów drogowych, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

W rozumieniu niniejszej Umowy:

- (a) określenie „pojazd” oznacza pojazdy samochodowe, pojazdy członowe, przyczepy i naczepy - stosownie do definicji zawartych w artykule 4 Konwencji o ruchu drogowym z dnia 19 września 1949 roku, z wyjątkiem pojazdów należących do sił zbrojnych Umawiającej się Strony lub im podlegających;
- (b) określenie „towary niebezpieczne” oznacza takie materiały i przedmioty, których międzynarodowy przewóz drogowy jest zabroniony lub dozwolony pod pewnymi warunkami ustalonymi w załącznikach A i B;
- (c) określenie „międzynarodowy przewóz” oznacza każdą działalność przewozową wykonywaną na terytorium co najmniej dwu Umawiających się Stron przez pojazdy określone pod literą (a).

Artykuł 2

- 1. Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 4 ustęp 3, towary niebezpieczne wyłączone z przewozu na podstawie załącznika A nie mogą być przyjęte do przewozu międzynarodowego.
- 2. Przewozy międzynarodowe innych towarów niebezpiecznych są dozwolone, jeżeli spełnione są:
 - (a) warunki ustalone w załączniku A dla wymienionych w nim towarów, w szczególności w odniesieniu do ich opakowania i oznakowania, oraz
 - (b) warunki ustalone w załączniku B, w szczególności w odniesieniu do konstrukcji, wyposażenia i eksploatacji pojazdu służącego do przewozu towarów wymienionych w tym załączniku z zastrzeżeniem postanowień artykułu 4 ustęp 2.

Artykuł 3

Załączniki do niniejszej Umowy stanowią jej część integralną.

Artykuł 4

- 1. Każda Umawiająca się Strona zachowuje prawo regulowania lub wprowadzania zakazu wwozu towarów niebezpiecznych na jej terytorium z innych przyczyn niż bezpieczeństwo w czasie przewozu.
- 2. Pojazdy wykonujące przewozy na terytorium Umawiającej się Strony w czasie wejścia w życie niniejszej Umowy lub włączone do wykonywania tych przewozów na takim terytorium w ciągu dwu miesięcy po jej wejściu w życie są dopuszczone do wykonywania międzynarodowego przewozu towarów niebezpiecznych w okresie trzech lat od takiego wejścia w życie, nawet jeżeli konstrukcja i wyposażenie tych pojazdów nie odpowiadają całkowicie warunkom ustalonym w załączniku B odnoszącym się do takiego przewozu. Jednakże pod specjalnymi warunkami, ustalonymi w załączniku B, okres ten może być skrócony.
- 3. Umawiające się Strony zachowują prawo ustalania, w drodze specjalnych umów dwustronnych lub wielostronnych, że niektóre towary niebezpieczne, które stosownie do niniejszej Umowy są całkowicie wyłączone z międzynarodowych przewozów, pod pewnymi warunkami mogą być przyjęte do międzynarodowego przewozu na ich terytoriach, albo, że towary niebezpieczne, które stosownie do niniejszej Umowy są przyjmowane do międzynarodowego przewozu tylko na specjalnych warunkach, mogą być dopuszczone do międzynarodowego przewozu na ich terytoriach pod warunkami mniej rygorystycznymi niż warunki ustalone w załącznikach do niniejszej Umowy. Specjalne umowy dwustronne lub wielostronne

wymienione w niniejszym ustępie będą przekazywane do wiadomości Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, który przekaze je Umawiającym się Stronom niebędącym sygnatariuszami wymienionych umów.

Artykuł 5

Przewozy, do których ma zastosowanie niniejsza Umowa, podlegają krajowym lub międzynarodowym przepisom dotyczącym w ogóle ruchu drogowego, międzynarodowego przewozu drogowego i handlu międzynarodowego.

Artykuł 6

1. Państwa będące członkami Europejskiej Komisji Gospodarczej oraz państwa przyjęte do tej Komisji z głosem doradczym, zgodnie z ustępem 8 Aktu określającego jej kompetencje, mogą stać się Umawiającymi się Stronami niniejszej Umowy:

- (a) przez podpisanie jej,
- (b) przez ratyfikację jej po podpisaniu z zastrzeżeniem ratyfikacji,
- (c) przez przystąpienie do niej.

2. Państwa, które mogą uczestniczyć w niektórych pracach Europejskiej Komisji Gospodarczej, zgodnie z ustępem 11 Aktu określającego kompetencje tej Komisji, mogą stać się Umawiającymi się Stronami niniejszej Umowy przez przystąpienie do niej po jej wejściu w życie.

3. Niniejsza Umowa pozostanie otwarta do podpisania do dnia 15 grudnia 1957 roku. Po upływie tego terminu pozostanie ona otwarta do przystąpienia.

4. Ratyfikacja lub przystąpienie nabierze mocy po złożeniu odpowiedniego dokumentu Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 7

1. Niniejsza Umowa wejdzie w życie po upływie jednego miesiąca od dnia, w którym liczba państw wymienionych w artykule 6 ustęp 1, które podpisały ją bez zastrzeżenia ratyfikacji albo złożyły dokumenty ratyfikacyjne lub dokumenty przystąpienia, wyniesie pięć. Jednakże załączniki do niniejszej Umowy będą stosowane dopiero po upływie sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie samej Umowy.

2. W stosunku do każdego państwa, które ratyfikuje niniejszą Umowę lub przystąpi do niniejszej Umowy po podpisaniu jej bez zastrzeżenia ratyfikacji albo po złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych lub dokumentów przystąpienia przez pięć państw wymienionych w artykule 6 ustęp 1, niniejsza Umowa wejdzie w życie po upływie jednego miesiąca od dnia złożenia dokumentu ratyfikacyjnego lub dokumentu przystąpienia przez wymienione państwo, a załączniki do niniejszej Umowy będą stosowane albo od tego samego dnia, jeżeli weszły one już w życie w tym dniu, albo, jeżeli nie weszły w życie w tym dniu, od dnia, w którym będą one stosowane zgodnie z postanowieniami ustępu 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 8

1. Każda Umawiająca się Strona może wypowiedzieć niniejszą Umowę w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

2. Wypowiedzenie nabiera mocy po upływie dwunastu miesięcy od dnia otrzymania przez Sekretarza Generalnego notyfikacji o wypowiedzeniu.

Artykuł 9

1. Niniejsza Umowa utraci swą moc, jeżeli po jej wejściu w życie liczba Umawiających się Stron będzie mniejsza niż pięć w ciągu dwunastu kolejnych miesięcy.

2. W razie zawarcia światowej umowy regulującej przewóz towarów niebezpiecznych, każde postanowienie niniejszej Umowy sprzeczne z jakimkolwiek postanowieniem wymienionej światowej umowy automatycznie przestanie być stosowane w stosunkach między Stronami niniejszej Umowy, które staną się Stronami tej światowej umowy oraz będzie automatycznie zastąpione przez odpowiednie postanowienia wymienionej światowej umowy, począwszy od daty wejścia jej w życie.

Artykuł 10

1. Każde państwo w czasie podpisania niniejszej Umowy bez zastrzeżenia ratyfikacji albo składania dokumentu ratyfikacyjnego, lub dokumentu przystąpienia, albo w każdym późniejszym czasie może oświadczyć w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, że niniejsza Umowa będzie stosowana na wszystkich terytoriach lub na części tych terytoriów, za których stosunki międzynarodowe jest ono odpowiedzialne. Niniejsza Umowa oraz jej załączniki będą stosowane na terytorium lub terytoriach wymienionych w notyfikacji po upływie jednego miesiąca od dnia otrzymania jej przez Sekretarza Generalnego.

2. Każde państwo, które zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu złożyło oświadczenie w sprawie stosowania niniejszej Umowy na terytorium, za którego stosunki międzynarodowe jest ono odpowiedzialne, może wypowiedzieć niniejszą Umowę oddzielnie w odniesieniu do wymienionego terytorium, zgodnie z postanowieniami artykułu 8.

Artykuł 11

1. Każdy spór między dwiema lub więcej Umawiającymi się Stronami, dotyczący interpretacji lub stosowania niniejszej Umowy, będzie w miarę możliwości rozstrzygnięty w drodze negocjacji między nimi.

2. Każdy spór, który nie zostanie rozstrzygnięty w drodze negocjacji, będzie poddany arbitrażowi, jeżeli tego zażąda jedna z Umawiających się Stron w sporze i będzie w rezultacie przekazany jednemu lub więcej arbitrom wybranym w drodze porozumienia między Stronami w sporze. Jeżeli w ciągu trzech miesięcy od zażądania arbitrażu Strony nie osiągną porozumienia co do wyboru arbitra lub arbitrów, każda z tych Stron może zwrócić się do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych z prośbą o wyznaczenie jednego arbitra, któremu spór będzie przekazany do rozstrzygnięcia.

3. Orzeczenie arbitra lub arbitrów wyznaczonych zgodnie z ustępem 2 niniejszego artykułu będzie wiążące dla Umawiających się Stron w sporze.

Artykuł 12

1. Każda Umawiająca się Strona w czasie podpisania, ratyfikacji niniejszej Umowy lub przystąpienia do niej może oświadczyć, że nie uważa się za związaną artykułem 11. Inne Umawiające się Strony nie będą związane artykułem 11, w stosunku do każdej Umawiającej się Strony, która wniosła takie zastrzeżenie.

2. Każda Umawiająca się Strona, która wniosła zastrzeżenie przewidziane w ustępie 1 niniejszego artykułu, może w każdym czasie wycofać je w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Artykuł 13

1. Po upływie trzyletniego okresu obowiązywania niniejszej Umowy każda Umawiająca się Strona, w drodze notyfikacji skierowanej do Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych, może zażądać zwołania konferencji w celu zrewidowania tekstu niniejszej Umowy. Sekretarz Generalny zawiadomi wszystkie Umawiające się Strony o tym żądaniu i zwoła konferencję rewizyjną, jeżeli w okresie czterech miesięcy następujących po dacie notyfikacji Sekretarza Generalnego co najmniej jedna czwarta Umawiających się Stron zawiadomi go o swojej zgodzie na to żądanie.

2. Jeżeli konferencja zostanie zwołana zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, Sekretarz Generalny powiadomi wszystkie Umawiające się Strony i zaprosi je do składania w ciągu trzech miesięcy propozycji, które pragnęłyby rozpatrzyć na konferencji. Sekretarz Generalny przekaże wszystkim Umawiającym się

Stronom tymczasowy porządek dzienny konferencji wraz z tekstami takich propozycji co najmniej na trzy miesiące przed datą rozpoczęcia konferencji.

3. Sekretarz Generalny zaprasza na każdą konferencję zwołaną zgodnie z niniejszym artykułem wszystkie państwa wymienione w artykule 6 ustęp 1 oraz państwa, które stały się Umawiającymi się Stronami zgodnie z artykułem 6 ustęp 2.

Artykuł 14*

1. Niezależnie od procedury rewizyjnej przewidzianej w artykule 13, każda Umawiająca się Strona może zaproponować jedną lub więcej poprawek do załączników do niniejszej Umowy. W tym celu przekazuje ona tekst poprawki Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych. Sekretarz Generalny może także zaproponować poprawki do załączników do niniejszej Umowy w celu zapewnienia zgodności tych załączników z innymi umowami międzynarodowymi dotyczącymi przewozu towarów niebezpiecznych.

2. Sekretarz Generalny prześle każdą propozycję złożoną zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu wszystkim Umawiającym się Stronom i poinformuje o niej inne państwa wymienione w artykule 6 ustęp 1.

3. Każda zaproponowana poprawka do załączników będzie uważana za przyjętą, chyba że w ciągu trzech miesięcy od daty przekazania jej przez Sekretarza Generalnego co najmniej jedna trzecia Umawiających się Stron lub pięć z nich, gdy jedna trzecia przewyższa tę liczbę, zawiadomi pisemnie Sekretarza Generalnego o swoim sprzeciwie wobec zaproponowanej poprawki. Jeżeli poprawka zostanie uznana za przyjętą, wejdzie ona w życie w stosunku do wszystkich Umawiających się Stron po upływie dalszych trzech miesięcy, z wyjątkiem poniższych przypadków:

- (a) Gdy podobne poprawki zostały już wprowadzone lub prawdopodobnie będą wprowadzone do innych umów międzynarodowych, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, poprawki wejdą w życie po upływie okresu ustalonego przez Sekretarza Generalnego w taki sposób, aby w miarę możliwości pozwolić na jednoczesne wejście w życie poprawki oraz poprawek, które były już wprowadzone lub prawdopodobnie będą wprowadzone do tych innych umów, jednakże okres taki nie powinien być krótszy niż jeden miesiąc.
- (b) Umawiająca się Strona, która przedkłada projekt poprawki, będzie mogła określić w swojej propozycji termin dłuższy niż trzy miesiące wejścia w życie tej poprawki, jeżeli zostanie ona przyjęta.

4. Sekretarz Generalny możliwie jak najszybciej powiadomi wszystkie Umawiające się Strony i wszystkie państwa wymienione w artykule 6 ustęp 1 o każdym sprzeciwie wobec zaproponowanej poprawki, otrzymanym od Umawiających się Stron.

5. Jeżeli zaproponowana poprawka do załączników nie jest uważana za przyjętą, lecz gdy co najmniej jedna Umawiająca się Strona, inna niż ta Umawiająca się Strona, która zaproponowała tę poprawkę, przekazała Sekretarzowi Generalnemu pisemną notyfikację o swej zgodzie na tę propozycję, to Sekretarz Generalny zwoła konferencję wszystkich Umawiających się Stron oraz wszystkich państw wymienionych w artykule 6 ustęp 1 w ciągu trzech miesięcy po upływie okresu trzech miesięcy, w ciągu którego, zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu, będzie przekazana notyfikacja o sprzeciwie wobec tej poprawki. Sekretarz Generalny może także zaprosić na taką konferencję przedstawicieli:

- (a) międzynarodowych organizacji rządowych zajmujących się problematyką transportową,
- (b) międzynarodowych organizacji pozarządowych, których działalność jest bezpośrednio związana z przewozem towarów niebezpiecznych na terytoriach Umawiających się Stron.

6. Każda poprawka przyjęta przez więcej niż połowę ogólnej liczby Umawiających się Stron uczestniczących w konferencji zwołanej zgodnie z ustępem 5 niniejszego artykułu wchodzi w życie w stosunku do wszystkich Umawiających się Stron, zgodnie z procedurą uzgodnioną na takiej konferencji przez większość uczestniczących w niej Umawiających się Stron.

* *Tekst Artykułu 14 ustęp 3 zawiera zmiany, które weszły w życie 19 kwietnia 1985 r. Przez Polskę ratyfikowany dnia 12 maja 1977 r.*

Artykuł 15

Oprócz notyfikacji przewidzianych w artykułach 13 i 14 Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych powiadamia państwa wymienione w artykule 6 ustęp 1 oraz państwa, które stały się Umawiającymi się Stronami zgodnie z artykułem 6 ustęp 2:

- (a) o podpisaniu, ratyfikacjach i przystąpieniach zgodnie z artykułem 6;
- (b) o datach wejścia w życie niniejszej Umowy oraz jej załączników zgodnie z artykułem 7;
- (c) o wypowiedzeniach zgodnie z artykułem 8;
- (d) o wygaśnięciu niniejszej Umowy zgodnie z artykułem 9;
- (e) o notyfikacjach i wypowiedzeniach otrzymanych zgodnie z artykułem 10;
- (f) o oświadczeniach i notyfikacjach otrzymanych zgodnie z artykułem 12 ustępy 1 i 2;
- (g) o przyjęciu i dacie wejścia w życie poprawek zgodnie z artykułem 14 ustępy 3 i 6.

Artykuł 16

1. Protokół podpisania do niniejszej Umowy ma tę samą moc, ważność i czas obowiązywania jak sama Umowa, za której część integralną jest on uważany.
2. Żadne zastrzeżenie do niniejszej Umowy nie będzie dopuszczone, oprócz zastrzeżeń wniesionych do Protokołu podpisania oraz zastrzeżeń zgłoszonych zgodnie z artykułem 12.

Artykuł 17

Po dniu 15 grudnia 1957 roku oryginał niniejszej Umowy zostanie złożony Sekretarzowi Generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, który przekaze jej kopie należycie uwierzytelnione wszystkim państwom wymienionym w artykule 6 ustęp 1.

Na dowód czego niżej podpisani, należycie w tym celu upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

Sporządzono w Genewie, dnia trzydziestego września tysiąc dziewięćset pięćdziesiątego siódmego roku, w jednym egzemplarzu, w językach angielskim i francuskim w odniesieniu do tekstu samej Umowy oraz w języku francuskim w odniesieniu do załączników, przy czym każdy tekst Umowy jest jednakowo autentyczny.

Sekretarz Generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych jest proszony o sporządzenie autorytatywnego przekładu załączników na język angielski oraz dołączenie go do należycie uwierzytelnionych kopii wymienionych w artykule 17.

PROTOKÓŁ PODPISANIA

PROTOKÓŁ PODPISANIA

DO UMOWY EUROPEJSKIEJ DOTYCZĄCEJ MIĘDZYNARODOWEGO PRZEWOZU DROGOWEGO TOWARÓW NIEBEZPIECZNYCH (ADR)

Przy przystąpieniu do podpisania Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) niżej podpisani, należycie upoważnieni:

1. Zważywszy, że warunki regulujące przewóz towarów niebezpiecznych drogą morską do lub ze Zjednoczonego Królestwa różnią się zasadniczo od warunków ustalonych w załączniku A do ADR oraz, że nie jest możliwe ich dostosowanie w bliskiej przyszłości;

Uwzględniając zobowiązanie złożone przez Zjednoczone Królestwo przedstawienia jako poprawki do wymienionego załącznika A specjalnego dodatku obejmującego postanowienia specjalne dotyczące przewozu drogowo-morskiego towarów niebezpiecznych między kontynentem a Zjednoczonym Królestwem;

Uzgodnili, że do czasu wejścia w życie takiego specjalnego dodatku towary niebezpieczne przewożone na podstawie ADR do lub ze Zjednoczonego Królestwa powinny być zgodne z postanowieniami załącznika A do ADR, jak również z przepisami Zjednoczonego Królestwa dotyczącymi przewozu drogą morską towarów niebezpiecznych;

2. Przyjmują do wiadomości oświadczenie złożone przez przedstawiciela Francji, w którym Rząd Republiki Francuskiej zastrzega sobie prawo, w odstępstwie od postanowień artykułu 4 ustęp 2, odmowy wpuszczania pojazdów wykonujących przewozy na terytorium innej Umawiającej się Strony, niezależnie od daty włączenia ich do wykonywania przewozów, a które mają być użyte do przewozu towarów niebezpiecznych na terytorium francuskim, jeżeli pojazdy te nie będą spełniać warunków ustalonych dla tego przewozu w załączniku B lub warunków ustalonych dla przewozu towarów w przepisach francuskich regulujących przewóz drogowy towarów niebezpiecznych;

3. Zalecają, aby propozycje poprawek do niniejszej Umowy lub jej załączników, zanim zostaną złożone zgodnie z artykułem 14 ustęp 1 lub artykułem 13 ustęp 2, były w miarę możliwości wstępnie przedyskutowane na posiedzeniach ekspertów Umawiających się Stron i, w razie potrzeby, innych państw wymienionych w artykule 6 ustęp 1 niniejszej Umowy oraz międzynarodowych organizacji wymienionych w artykule 14 ustęp 5 Umowy.